

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det hr. Søren Søndergaard som ordfører.

Søren Søndergaard (EL):

På mange måder synes vi, at der er tale om en god udredning om at bevare kulturarven, som er blevet lavet på baggrund af ønsket fra Folkeetingets Kulturudvalg.

Fra Enhedslistens side har vi den opfattelse, og det mener vi afspejles i udredningen, at der er et behov for en klar og tydelig national kulturbevaringsstrategi, som lægger en ramme, men som også giver en retning for alt det kulturbevaringsarbejde, som foregår i forskelligt regi, det være sig i statsligt, kommunalt eller privat regi; statslige museer, men også statsanerkendte institutioners museer.

På den baggrund er vi også tilfredse med ministerens tilsagn om, at der skal laves en samlet plan for den fysiske og digitale kulturarv for vore efterkommere. Vi er tilfredse med, at der skal udarbejdes en ny pligtafleveringslov, og vi er tilfredse med, at der skal sikres en bedre koordinering på indsamlingsområdet, herunder etableres en database, hvor alt er registreret.

Vi er også glade for ministerens tilsagn om, at Kulturarvsstyrelsen i den kommende periode skal satse på industritiden. Vi synes, det er et vigtigt område, ikke mindst i lyset af, at Danmark jo har gennemløbet en udvikling fra landbrugsland til industriland i løbet af en relativt kort periode.

Jeg tror, at de fleste mennesker, der er lidt oppe i årene som jeg selv, har oplevet at få en interesse for vores kulturarv ved at komme på et frilandsmuseum eller et eller andet sted, som man har kunnet forbinde med noget, man har hørt om i en tættere fortid. Vi må bare i dag erkende, at for mange mennesker er bondesamfundet og det, der ligger i den forbindelse, simpelt hen noget, som er passé. Og det at få en indgangsport får mange nye til at interessere sig for det her område via at bevare det, der ligger i industritiden. Det er utrolig vigtigt.

Vi synes nu også, at der var nogle mangler i i hvert fald ministerens redegørelse. Især synes jeg, at der var en mangel, hvad angår det, man kan kalde bevaring af den ikkefundne kulturarv. Man kan også sige det mere direkte: Det handler om dybdepløjning.

Hvis vi går tilbage til hesteplovenes tid, så pløjedes der i 15-20 cm's dybde. Da man gik over til traktorer, så kom man til 25-30 cm's dybde. Men ved den dybdepløjning, som bruges nu

og i stort omfang i forbindelse med beslutningerne om øget skovrejsning eller geninddragelse af brakjorder, snakker vi altså om pløjningsdybder på 60-80 cm. Det betyder jo, at der er risiko for, at meget af det kulturarvsmateriale, som ligger i jorden, simpelt hen bliver ødelagt i forbindelse med den her dybdepløjning.

Jeg tror, det var i 1997, at Rigsantikvarens sekretariat lavede en undersøgelse af dyrknings-truslen og de ikkesynlige fortidsminders bevaringstilstand på landbrugsjorder. Der blev problemerne i hvert fald illustreret, og jeg synes ikke, at ministeren lige kom ind på det aspekt, og hvad der kan gøres i forhold til det.

Det hænger jo også sammen med en række konventioner, som Danmark mig bekendt rent faktisk har indgået, Maltakonventionen osv.

En anden måske ikke mangel, for ministeren nævnte det, er spørgsmålet om pengene, for man kan jo ikke komme uden om, at det her også er et spørgsmål om penge. Man kan selvfølgelig se frem til, at man i forbindelse med den kommende finanslov finder nogle penge her til efteråret, så man kan gøre noget ved opbevaringslokaliteter. Men det er jo en kendsgerning, at med de nedskæringer, der har været, går det også ud over muligheden for at opbevare og bevare. Det går ud over muligheden for at sikre, at alt det, der findes frem, ikke bare kan opbevares, men måske også kan udstilles.

Kl. 15.55

Det synes vi er synd og skam. Vi har helt forståelse for, hvad der bliver sagt fra flere sider, nemlig at der løbende må foregå en diskussion af, hvilke fundne ting der skal bevares. Der skal være en kassation; der skal være noget, der udgår. Det er klart, at den vurdering skal der være hele tiden. Ligesådan skal der også hele tiden laves en vurdering af, at ikke hvert eneste museum i hver eneste by samler på præcis de samme genstande. Det er klart nok.

Men når alt det er sagt, så ligger der alligevel i det, at man ikke i en situation, hvor der i sagenes natur bliver samlet mere og mere, fordi vores fortid og vores kulturarv pr. definition bliver større og større, samtidig kan gøre det for færre midler.

Derfor er der et selvstændigt problem omkring pengene, og vi håber meget, at ministeren kan få finansministeren overbevist om, at der skal være et udspil til efteråret, der kan løse op for nogle af de her problemer.

Men ellers ser jeg bare frem til at få ministerens kommentar til det der med dybdepløjning